

MAGYAR NEMZETI GALÉRIA

Festészet a 19. században

A múlt század első felének két fő stílusa, a klaszszicizmus és a romantika évtizedekig egymás mellett élt a magyar művészetben. A korszak vezető műfajai eleinte a portré (Barabás Miklós) és a tájkép (id. Markó Károly) voltak. A század közepére elterjedt életkép (Györgyi Giergl Alajos, Lotz Károly) mellett a történelmi festészet vívta ki a legnagyobb népszerűséget (Madarász Viktor, Székely Bertalan). A politikailag nehéz helyzetben ugyanis a nemzeti múlt eseményeire való utalás bátorítást adott a kortársak kitartásához. Az 1870 körül fellépő nagytehetségű mesterek munkássága révén a század utolsó harmada a magyar festészet egyik fénykora. Paál László tájképeinek romantikus realizmusa és Munkácsy Mihály drámai erejű kritikai realizmusa képviseli a komorabb mondanivalót. Velük párhuzamosan Szinyei Merse Pál és Mészöly Géza napfényvel, levegővel telített táj- és életképei az új természetlátás első magyar hírnökei.

1. **Barabás Miklós** (1810–1898): Enyelgés, 1841
2. **Lotz Károly** (1833–1904): Ménes a zivatarban, 1862
3. **Madarász Viktor** (1830–1917): Hunyadi László siratása, 1859
4. **Székely Bertalan** (1835–1910): Egri nők, 1867
5. **Munkácsy Mihály** (1844–1900): Köpülő aszszony, 1873
6. **Szinyei Merse Pál** (1845–1920): Majális, 1873

Painting in the 19th century

In the last century's Hungarian art two main streams, the Classicism and the Romanticism lived side by side. At first the leading genres of the time were the portrait- (Miklós Barabás) and the landscape painting (Sr. Károly Markó). By the mid-century besides the genre pictures (Alajos Györgyi Giergl, Károly Lotz) the historical painting was the most popular (Viktor Madarász, Bertalan Székely). Within the politically difficult situation the recall of the glorious events of the national history encouraged the perseverance of the contemporaries. By the activity of several gifted masters around 1870 the last third of the century is the golden age of the 19th century Hungarian painting. The romantic realism of László Paál's landscapes and the critical realism of Mihály Munkácsy's dramatic painting represent the more gloomy subject of the time. Parallel with them the landscapes and genre pictures full of bright and airy dimensions of Pál Szinyei Merse and Géza Mészöly advance the Hungarian heralds of the new way of looking at nature.

1. **Miklós Barabás** (1810–1898): Flirt, 1841
2. **Károly Lotz** (1833–1904): Horses in Storm, 1862
3. **Viktor Madarász** (1830–1917): Mourning for László Hunyadi, 1859
4. **Bertalan Székely** (1835–1910): Women of Eger, 1867
5. **Mihály Munkácsy** (1844–1900): Churning Woman, 1873
6. **Pál Szinyei Merse** (1845–1920): On a May Day, 1873

Malerei im 19. Jahrhundert

Die zwei wichtigsten Stilarten in der ersten Hälfte des vorigen Jahrhunderts, der Klassizismus und die Romantik, existierten jahrzehntelang nebeneinander in der ungarischen Kunst. Die führenden Kunstgattungen waren anfänglich die Porträt- (Miklós Barabás) und die Landschaftsmalerei (Károly Markó d.Ä.). Neben dem Genrebild (Alajos Györgyi Giergl, Károly Lotz), das sich bis zur Mitte des Jahrhunderts verbreitet hat, erreichte die historische Malerei (Viktor Madarász, Bertalan Székely) die grösste Popularität. In der politisch schwierigen Situation war nämlich der Hinweis auf die Ereignisse der nationalen Vergangenheit Ermutigung für Standhaftigkeit der Zeitgenossen. Dank der Tätigkeit von hochbegabten Meistern, die um 1870 auftraten, ist das letzte Drittel des Jahrhunderts zu einem der Glanzperioden der ungarischen Malerei geworden. Der romantische Realismus der Landschaften László Paáls und der dramatische Kraft ausdrückende kritische Realismus Mihály Munkácsys vertritt die düstere Botschaft. Paralell zu ihnen sind die mit Sonne und Luft durchfluteten Landschafts- und Genrebilder Pál Szinyei Merse und Géza Mészölys die ersten Boten der neuen Naturbetrachtung.

1. **Miklós Barabás** (1810–1898): Tändelei, 1841
2. **Károly Lotz** (1833–1904): Gestüt im Gewitter, 1862
3. **Viktor Madarász** (1830–1917): Die Beweinung von László Hunyadi, 1859
4. **Bertalan Székely** (1835–1910): Frauen von Eger, 1867
5. **Mihály Munkácsy** (1844–1900): Frau beim Buttern, 1873
6. **Pál Szinyei Merse** (1845–1920): Frühstück im Freien, 1873

Живопись в 19 веке

В первой половине прошлого столетия в венгерском искусстве несколько десятилетий господствовали два направления — классицизм и романтизм, прекрасно уживаясь друг с другом. В самом начале в них превалировал жанр портрета (Миклош Барабаш) и пейзажа (Карой Марко старший). К середине века, наряду с распространяющимися жанровыми картинами (Алайош Дьёрди Гиергл, Карой Лотц), стала завоевывать популярность и историческая живопись (Виктор Мадарас, Берталан Секей). В трудной политической ситуации отображение событий национального прошлого вселяло смелость в стойкость современников. Благодаря творчеству талантливейших мастеров, начавших работать приблизительно с 1870 года, последняя треть столетия считается одной из блестящих эпох в венгерской живописи. Романтический реализм пейзажей Ласло Паала и драматической силы критический реализм Михая Мункачи вносили, однако, в неё некоторую мрачность. Параллельно с этими произведениями солнечные, наполненные воздухом пейзажные и жанровые картины Пала Синеи Мерше и Гезы Месёй — первые венгерские вестники нового видения природы.

1. **Миклош Барабаш** (1810—1898): Заигрывание, 1841
2. **Карой Лотц** (1833—1904): Табун в грозу, 1862
3. **Виктор Мадарас** (1830—1917): Оплакивание Ласло Хуняди, 1859
4. **Берталан Секей** (1835—1910): Эгэрские женщины, 1867
5. **Михай Мункачи** (1844—1900): Женщина, сбивающая масло, 1873
6. **Пал Синеи Мерше** (1845—1920): Пикник, 1873

Összeállította: Szinyei Merse Anna
Fényképezte: Szepsy Szűcs Levente
Szerkesztette: Timár Zsuzsanna